

HALLO! Groeten uit St. Paul

van *Mariannahill*

in *Nederland*

Info 3/2013 - Augustus

Beste lezer/es,

Voor wie niet vertrouwd is met de achtergrond en ontwikkeling van St. Paul kijken we in de 3de uitgave van dit info-blaadje even terug over 100 jaren in het verleden.

De oorsprong van St. Paul

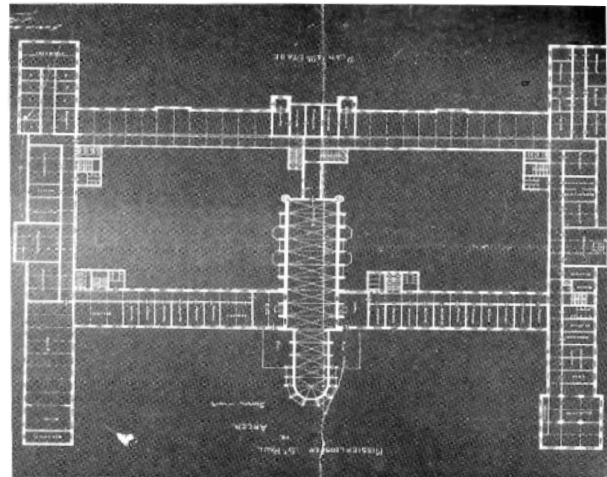
St. Paul werd in 1911 gesticht als een vormingshuis van de pas opgerichte Duitse provincie van Mariannahill in Europa. Het was het eerste huis dat na de afscheiding van de Trappistenorde in Zuid-Afrika in 1909 in Europa werd gebouwd. De door Abt Frans Pfanner in 1882 gestichte abdij ging verder de geschiedenis in als het uitgangspunt van de missiecongregatie van Mariannahill onder de leiding van de laatste abt van de abdij, Gerard Wolpert, de eerste generale overste, voorlopig met de titel 'proost'. Het begon met de aankoop door P. Notker Vorspel van het bestaande pachtershuis op het landgoed Klein Vink met 180 hectaren magere grond. Aan dit huis werd meteen een kapel aangebouwd. Al spoedig kwamen de eerste postulanten en kon het noviciaat beginnen. (Mijn uit Arcen stammende moeder wist nog te vertellen, dat ze op zondagsmiddag met andere jonge meisjes naar St. Paul trokken voor de vespers in de kapel om jonge mannen te 'bezichtigen'. F.L.)

Oud St. Paul 1911 pachtershuis met nieuwe kapel

In de daar opvolgende jaren werden de eerste twee vleugels van een oorspronkelijk groots geplande klooster gebouwd. Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog in 1914 stokte de uitvoering van het project. Uiteindelijk werden er twee vleugels

gebouwd, wat enkel 1/5de was van het oorspronkelijke plan, dat naar het archief verdween.

Oorspronkelijk bouwplan van St. Paul, waarvan maar een vijfde (rechts beneden) werd gebouwd

Intussen ontwikkelde er zich een groot landbouw- en veebedrijf met diverse werkplaatsen waar veel broeders werkzaam waren. Tegen het einde van de 2de wereldoorlog werd St. Paul getroffen door 88 granaten, maar wegens de robuuste constructie van het gebouw stond het missiehuis als geheel nog overeind. De schade was het grootst op de talrijke plekken op het dak en in de muren waar de granaten hadden ingeslagen en gapende gaten hadden achtergelaten.

Missiehuis St. Paul, gebouwd in 1912-14 en afgebroken in 1978. In 1974 werd een kleiner klooster gebouwd. (zie briefkop)

De Duitse Pater Leo Poser bleef voorlopig als rector en leraar werkzaam aan de school, P. Ottmar was

novicemeester, pater Herman Arndt keerde pas meerdere jaren later terug naar Zuid-Afrika. Ook P. Winfried Hastreiter zou als leraar Duits nog enkele jaren blijven. Naast een aantal jonge Nederlandse Broeders (Alfons, Athanasius, Marius, Henricus, Arnold, Hilarius, Bernard) waren er nog ook meerdere Duitse broeders. Prominent was de econoom broeder Canisus Kohl. Maar het aanvankelijke aantal van 6 Nederlandse paters na de oorlog was nog klein en te jong om grotere verantwoordelijke posten op te nemen. Maar er was geen alternatief zoals spoedig zou blijken

Pater Reginald Weinmann, generale overste van Mariannahill sinds 1936, die de oorlog had overleefd in Hatfield-Peveral in Engeland, kwam zodra het mogelijk was op bezoek naar St. Paul. Op 10 september 1945 richtte hij de Nederlandse Provincie van Mariannahill op en P. Remigius Peeters werd de tot eerste Nederlandse overste van St. Paul benoemd. Hij stond voor de immense taak van de wederopbouw van het huis en de aanbouw van een kleine vleugel, dat later door een bouwfirm uit Noord-Holland werd uitgevoerd.

Pater Eduard Luiten en Pater Polycarp Versteijlen waren verantwoordelijk voor het kleinseminarie. Intussen waren er meer priesters gewijd. P. Chrysanthus van den Idsert werd prefect van het kleinseminarie en Pater Hermenigild Peeters leider van het broederjuvenaat. Beiden werden in 1945 priester gewijd. Twee andere paters, Wenceslaus van Lun en Anfridus Westerhof waren in 1947 priester gewijd en vertrokken naar Rome voor verdere studies tezamen met P. Pacificus Gebbing (gewijd in 1944), die later rector van de school werd. Novicemeester werd P. Polycarp Versteijlen in 1950. P. Leopold Al werd aalmoezenier van het Nederlandse leger. Na zijn terugkeer was hij voor een periode superior van St. Paul. Later verliet hij de Congregatie en werd pastoor in het Roergebied. P. Eduard Luyten verliet eveneens de Congregatie en werd ook pastoor in Duitsland.

De fraters maakten hun filosofisch-theologische studies in de eerste jaren onder de leiding van enkele Dominicanen op St. Paul. Later gingen ze naar Freiburg in Zwitserland, waar ze aan de Katholieke Universiteit hun studies voortzetten.

In de eerste jaren na de oorlog werd er na de restauratie van het gehavende St. Paul een vleugel aangebouwd. Spoedig begon het groeiende aantal inwoners het huis letterlijk tot de nok toe te vullen. Naast de religieuze gemeenschap van paters, broeders en novicen waren er toen ook de twee groepen van jongens, het kleinseminarie voor priesterstudenten en het juvenaat voor broederopleiding. In de hoogtijdagen van de toestromende roepingen in de eerste jaren na de oorlog moeten er naar schatting

wel ongeveer tegen 200 inwoners onderdak hebben gevonden. Maar voorlopig was het aantal inwoners nog klein totdat het schooljaar in september 1945 weer normaal op gang zou komen.

St. Paul in de hoogtijd rond 1950

St. Paul – actualiteiten

Alles heeft zijn tijd en ook zijn einde, ook vakanties. Op 24 augustus keerde P. John Bouma weer terug naar zijn geliefde Zambia.

Het ziet er naar uit dat P. Ton Mulderink voorlopig nog niet zijn biezen kan gaan pakken. Niet alleen heeft hij nog steeds geen vernieuwing van zijn visum voor P.N.G. gekregen, maar een mankement aan zijn heup waaraan hij geopereerd moet worden, houdt hem voorlopig nog wel in de lappenmand.

Op verzoek van het missieklooster Heilig Bloed in Aarle-Rixtel heeft P. Frans Lenssen de taak van huisgeestelijke van de CPS gemeenschap op zich genomen. Zijn adres: Kloosterdreef 7, 5735 SJ Aarle-Rixtel. Nederland.

Op het voormalige grondgebied van St. Paul dat nu in het bezit is van het recreatiepark Roompot, wordt naast het thermaalbad een hotel met 90 kamers gebouwd. Ofschoon nauwelijks 50 meters van het missiehuis verwijderd zal het project de rust niet verstoren aangezien het verscholen ligt achter groen en bomen.

Verder is de conditie van de leden van de gemeenschap van St. Paul ongewijzigd. Iedereen is nog ter been, zonder of met een rollator.

Op 82 jarige leeftijd overleed de ex Mariannahiller Martin (Jozef) Duikers in een kliniek in Duisburg (D). In de 60 ger jaren was hij overste van St. Paul en later provinciaal en voor een korte tijd lid van het generaal bestuur. In 1976 verliet hij de congregatie en het priesterambt. Hij bleef verder wonen en werken in Duisburg.

HALLO verschijnt in het Nederlands, Duits en Engels
flensen@mariannahill.nl